

هواپیماهای فراموش شده

بسیاری از هواپیماهای مشهور و موفق که امروزه به عنوان قله‌های صنعت هوافضا شناخته می‌شوند، بعد از سال‌ها سعی و خطا و ساخت چند نوع پرنده آزمایشی به دست آمده‌اند.

ایکس . اف - 10. اف جاگوار گرومن

هواپیماهای فراموش شده

جام جم آنلاین: بسیاری از هواپیماهای مشهور و موفق که امروزه به عنوان قله‌های صنعت هوافضا شناخته می‌شوند، بعد از سال‌ها سعی و خطا و ساخت چند نوع پرنده آزمایشی به دست آمده‌اند.

ایکس . اف - 10. اف یکی از این پرنده‌های آزمایشی ساخت گرومن است که اگر چه خودش موفقیت زیادی به دست نیاورد، اما پله‌ای برای ساخت هواپیماهای مشهور اف 14 و اف 111 شد.

جاگوار که سال‌های 1330 خورشیدی پا به عرصه وجود گذاشت، یکی از اولین هواپیماهایی بود که در آن از فناوری بال متحرک استفاده می‌شد.

هواپیماها برای رسیدن به سرعت‌های بالاتر از صوت نیازمند بال‌هایی با زاویه عقب‌رفتگی زیاد است، اما چنین بال‌هایی نمی‌تواند در سرعت‌های پایین نیروی لازم را برای هواپیما فراهم کند.

از این رو بسیاری از پرنده‌های سرعت بالا باید در شروع پرواز بال‌های خود را باز کنند و بتدریج و با افزایش سرعت پرواز، آنها را به عقب ببرند تا زاویه عقب‌رفتگی افزایش یابد.

اگر به پرواز پرنده‌ها نیز دقت کرده باشید حتما عقب رفتن بال آنها را در زمان شیرجه و افزایش سرعت دیده‌اید. با این‌که جگوار در اولین آزمایش‌های پرواز، پرنده موفق به نظر می‌رسید، اما نقاط ضعف آن یکی پس از دیگری خود را نمایان ساختند.

احتمالاً نقطه ضعف اصلی این هواپیما در دم افقی آن بود. دم افقی کوچکی که روی دم عمودی قرار داشت باید به تنهایی این غول آهنی را پایدار می‌کرد و در مانورها به خلبان کمک می‌کرد تا کنترل هواپیما را در دست گیرد، اما این دم افقی کوچک توانایی لازم برای این کار را نداشت و خلبانان آزمایشی گرومن را آزرده کرده بود.

اما مهم‌ترین رویداد در آزمایش‌های پرواز جگوار زمانی اتفاق افتاد که شیشه جلوی خلبان در ارتفاع 21 هزار پایی و سرعت 602 مایل در ساعت در اثر لرزش‌های بدنه خودبه‌خود خرد شد!

خوشبختانه در این ارتفاع فشار هوای محیط هنوز به اندازه‌ای است که خلبان بتواند براحتی تنفس کند و دچار خفگی نگردد. پس از این حادثه خلبان به سرعت پرنده را به نزدیک زمین رساند و روی بستر رودخانه خشک‌شده‌ای که آن حوالی قرار داشت نشاند.

ضربه ناشی از فرود به قدری شدید بود که صندلی پرتاب خلبان به طور خودکار عمل کرد و در نهایت وی پس از پرتاب به بیرون کابین در حالی که به دماغه هواپیما آویزان بود، متوقف شد! این اتفاق در تاریخ آزمایش‌های پرواز غیرمعارف ثبت شده است.

گرومن، جگوار را به عنوان جنگنده فراصوت تک‌سرنشینه با قابلیت فرود بر ناو هواپیما بر طراحی کرده بود. مدل نمونه این پرنده 32 پرواز انجام داد و پیش از بازنشستگی مدل بدون سرنشین آن به عنوان هدف توپخانه به کار گرفته شد!

امیر توکلی کاشی - جام‌جم